

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

EURÓPSKA KOMISIA

Vyhlasenia Komisie (rámcový program)

(2013/C 373/02)

VYHLÁSENIE KOMISIE

Pokiaľ ide o rámcový program Horizont 2020, Európska komisia navrhuje pri rozhodovaní o financovaní výskumu ľudských embryonálnych kmeňových buniek zo zdrojov EÚ vychádzať z rovnakého etického rámca ako v 7. rámcovom programe.

Európska komisia navrhuje pokračovanie tohto etického rámca, pretože na základe skúseností predstavuje zodpovedný prístup k oblasti vedy, ktorá je veľkým príslubom, a pretože sa osvedčil v kontexte výskumného programu, na ktorom sa podieľajú výskumníci z mnohých krajín, v ktorých existujú veľmi rozdielne regulácie.

1. Rozhodnutím o rámcovom programe Horizont 2020 sa z financovania z prostriedkov Spoločenstva výslovne vylučujú tri oblasti výskumu:
 - výskumné aktivity, ktoré sa zaoberajú klonovaním človeka na reprodukčné účely;
 - výskumné aktivity zamerané na modifikáciu genetického dedičstva človeka, v dôsledku ktorej by sa takáto zmena mohla stať dedičnou;
 - výskumné činnosti určené na vytváranie ľudských embryí výlučne na účely výskumu alebo na účely získania kmeňových buniek, okrem iného aj prostredníctvom prenosu jadra somatických buniek.
2. Nebude financovaná nijaká činnosť zakázaná vo všetkých členských štátoch. V členskom štáte nebude financovaná nijaká činnosť, ktorá je v tomto štáte zakázaná.
3. Rozhodnutie o programe Horizont 2020 a ustanovenia o etickom rámci upravujúcom financovanie výskumu ľudských embryonálnych kmeňových buniek zo zdrojov Spoločenstva v nijakom prípade nepredstavujú hodnotenie regulačných alebo etických rámcov upravujúcich takýto výskum v členských štátoch.
4. Výzvou na predkladanie návrhov Európska komisia výslovne nevyžaduje používanie ľudských embryonálnych kmeňových buniek. Používanie ľudských kmeňových buniek, či už ide o bunky dospelých jedincov alebo embryonálne bunky, závisí od posúdenia vedcov vzhľadom na ciele, ktoré chcú dosiahnuť. V praxi sa zďaleka najväčšia časť prostriedkov Spoločenstva určených na výskum kmeňových buniek venuje na používanie kmeňových buniek dospelých jedincov. Nie je dôvod, prečo by sa to malo v rámci programu Horizont 2020 výrazne zmeniť.
5. Každý projekt navrhujúci používanie ľudských embryonálnych kmeňových buniek musí úspešne prejsť vedeckým hodnotením, v priebehu ktorého nezávislí vedecí odborníci posudzujú potrebu používania takýchto kmeňových buniek na dosiahnutie vedeckých cieľov.
6. Návrhy, ktoré úspešne prejdú vedeckým hodnotením, sa potom podrobia prísnemu etickému posúdeniu, ktoré organizuje Európska komisia. V tomto etickom posúdení sa vezmú do úvahy zásady Charty základných práv EÚ a príslušných medzinárodných dohôd, ako je Dohovor Rady Európy o ľudských

právach a biomedicíne podpísaný v Oviade 4. apríla 1997 a jeho dodatkové protokoly, či Všeobecná deklarácia o ľudskom genóme a ľudských právach, ktorú prijalo UNESCO. Etické posúdenie je aj príležitosťou overiť, či sa v návrhoch dodržiavajú pravidlá platné v štátoch, v ktorých má prebiehať výskum.

7. V osobitných prípadoch môže etické posúdenie trvať počas celého životného cyklu projektu.
8. Pre každý projekt navrhujúci používanie ľudských embryonálnych kmeňových buniek je ešte pred jeho začatím potrebné požiadať o súhlas príslušný vnútroštátny alebo miestny výbor pre etické záležitosti. Musia sa dodržiavať všetky vnútroštátne pravidlá a postupy vrátane otázok, ako je rodičovský súhlas, neprítomnosť finančného motívu atď. Bude sa overovať, či projekt zahŕňa aj zmienky o licenčných a kontrolných opatreniach prijímaných príslušnými orgánmi členského štátu, v ktorom má prebiehať výskum.
9. Návrh, ktorý úspešne prejde vedeckým hodnotením, vnútroštátnym alebo miestnym etickým posúdením a európskym etickým posúdením, bude individuálne predložený na schválenie členským štátom zastúpeným výborom konajúcim v súlade s postupom preskúmania. Nebude financovaný nijaký projekt týkajúci sa využívania ľudských embryonálnych kmeňových buniek, ktorý nezíska súhlas členských štátov.
10. Európska komisia bude ďalej pracovať na širokom sprístupnení výsledkov výskumu kmeňových buniek financovaného Spoločenstvom všetkým výskumným pracovníkom v konečnom záujme pacientov vo všetkých krajinách.
11. Európska komisia podporí akcie a iniciatívy prispievajúce ku koordinovaniu a racionalizácii výskumu ľudských embryonálnych kmeňových buniek v rámci zodpovedného etického prístupu. Komisia bude aj naďalej podporovať Európsky register línií ľudských embryonálnych kmeňových buniek. Podpora takehoto registra umožní monitorovanie existujúcich ľudských embryonálnych kmeňových buniek v Európe, prispeje k maximalizácii jeho využívania vedcami a môže pomôcť vyhnúť sa zbytočným deriváciami nových línií kmeňových buniek.
12. Európska komisia bude pokračovať v súčasnej praxi a nebude výboru konajúcemu v súlade s postupom preskúmania predkladať návrhy projektov obsahujúce výskumné aktivity, ktoré ničia ľudské embryá, vrátane obstarávania kmeňových buniek. Vylúčenie financovania tohto kroku výskumu však nebráni vo financovaní následných krokov týkajúcich sa ľudských embryonálnych kmeňových buniek zo strany Spoločenstva.

Vyhlasenie o energetike

„Komisia uznáva základnú úlohu, ktorú bude v budúcnosti plniť energetická účinnosť vo fáze konečného používateľa a obnoviteľné zdroje energie, uznáva význam lepších sietí a uskladňovania pri maximalizácii ich potenciálu, ako aj potrebu prijať opatrenia v oblasti trhu na budovanie kapacity, zlepšiť správu a prekonať prekážky trhu, aby sa mohli realizovať riešenia energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov energie.

Bude sa usilovať zaistiť, aby sa aspoň 85 % rozpočtu programu Horizont 2020 určeného na riešenie úloh v oblasti energetiky vyčlenilo na oblasti nefosílnych palív, v ktorých sa minimálne 15 % celkového rozpočtu na oblasť energetiky vynakladá na činnosti uvádzania existujúcich technológií v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a energetickej účinnosti na trh v rámci programu Inteligentná energia – Európa III. Tento program sa bude vykonávať pomocou špecializovanej riadiacej štruktúry a bude zahŕňať tiež podporu uplatňovania politiky v oblasti udržateľnej energie, budovania kapacít a mobilizácie financovania na podporu investícií, ako to bolo doteraz.

Zostávajúca časť bude venovaná technológiám na základe fosílnych palív a rozvojovým možnostiam, ktoré sa považujú za kľúčové pre dosiahnutie cieľov vízie do roku 2050 a podporu transformácie na udržateľný energetický systém.

Pokrok pri dosahovaní týchto cieľov sa bude sledovať a Komisia bude pravidelne vypracúvať správu o dosiahnutom pokroku.“

Vyhlásenie k článku 6 ods. 5

„Bez toho, aby bol dotknutý každoročný rozpočtový postup, Komisia má v úmysle predstaviť v kontexte štruktúrovaného dialógu s Európskym parlamentom výročnú správu o vykonávaní rozpočtu uvedeného v prílohe II k programu Horizont 2020 podľa priorit a osobitných cieľov v rámci týchto priorit vrátane uplatňovania článku 6 ods. 5.“

Vyhlásenie k článku 12

„Komisia na žiadosť predloží príslušnému výboru Európskeho parlamentu schválené pracovné programy.“

Vyhlásenie k známke excelentnosti

„Zásahy na úrovni Únie umožňujú, aby sa vďaka celoeurópskej hospodárskej súťaži vybrali tie najlepšie návrhy, a výkonnosť tak môže dosahovať špičkovú úroveň a špičkovému výskumu a inováciám sa dostáva viac pozornosti.“

Komisia sa domnieva, že pozitívne hodnotené návrhy Európskej rady pre výskum patriace do rámca činností Marie Skłodowska-Curie, činnosti vytvárania tímov, nástroja pre MSP vo fáze 2 alebo návrhy spoločného projektu, ktoré nemohli byť financované z rozpočtových dôvodov, napriek tomu splnili kritérium excelentnosti v rámci programu Horizont 2020.

Tieto informácie možno po schválení účastníkmi oznámiť zodpovedným orgánom.

Komisia preto víta iniciatívy na financovanie takýchto projektov z vnútroštátnych, regionálnych alebo súkromných zdrojov. V tomto kontexte musí kľúčovú úlohu zohrávať aj politika súdržnosti prostredníctvom posilňovania kapacít.“

Vyhlásenie k šíreniu excelentnosti a rozširovaniu účasti

„Komisia je odhodlaná prijať a vykonávať opatrenia na odstránenie rozdielu v oblasti rozvoja a inovácií v Európe v rámci nového okruhu ‚šírenie excelentnosti a rozširovanie účasti‘. Úroveň financovania týchto opatrení nebude nižšia ako suma vynaložená v siedmom rámcovom programe na opatrenia zamerané na ‚rozširovanie účasti‘.“

Nové činnosti európskej spolupráce v oblasti vedy a techniky v kontexte ‚rozširovania účasti‘ by sa mali podporovať z rozpočtu určeného na ‚šírenie excelentnosti a rozširovanie účasti‘. Činnosti európskej spolupráce v oblasti vedy a techniky, ktoré do tohto okruhu nepatria a ktoré by si podľa všetkého vyžadovali rovnaký objem prostriedkov, by sa mali podporovať z rozpočtu na okruh 6 – Európa v meniacom sa svete – inkluzívne, inovatívne a reflexívne spoločnosti.

Väčšina činností týkajúcich sa nástroja politickej podpory a nadnárodných sietí národných kontaktných miest by sa mala tiež podporovať z rozpočtu vyčleneného na okruh 6 – Európa v meniacom sa svete – inkluzívne, inovatívne a reflexívne spoločnosti.“

Vyhlásenie k nástroju MSP

„Podpora MSP v rámci programu Horizont 2020 má veľký význam a je dôležitou súčasťou pri dosahovaní cieľa podporovať inovácie, ekonomický rast a vytváranie pracovných príležitostí. Komisia preto zabezpečí, aby bola podpora MSP v rámci Horizontu 2020 zjavná, najmä prostredníctvom nástroja pre MSP v pracovných programoch, usmerneniach a komunikačných činnostiach. Vyvinie sa maximálne úsilie na to, aby sa MSP uľahčilo identifikovať a využívať príležitosti, ktoré im poskytujú piliere ‚spoločenské výzvy‘ a ‚vedúce postavenie v oblasti podporných a priemyselných technológií (LEIT)‘.“

Nástroj pre MSP sa bude vykonávať prostredníctvom jednotnej centralizovanej štruktúry riadenia, ktorá bude zodpovedná za hodnotenie a riadenie projektov, vrátane využívania spoločných systémov v oblasti informačných technológií a obchodných postupov.

Nástroj pre MSP má prilákať najambicióznejšie inovačné projekty MSP. Bude sa vykonávať najmä prístupom zdola nahor prostredníctvom trvalej otvorenej výzvy na predkladanie návrhov prispôbenej potrebám MSP, ako sa uvádza v osobitnom celi 'inovácie v MSP', pričom sa zohľadnia priority a ciele pilierov 'LEIT' a 'spoločenské výzvy' a akceptujú návrhy týkajúce sa oboch oblastí zároveň, ktoré podporujú prístup zdola nahor. Táto výzva sa môže prehodnocovať či obnovovať každé dva roky, aby sa zohľadnili dvojročné strategické programy. Prípadne sa môžu dodatočne k uvedenej výzve organizovať výzvy týkajúce sa osobitných tém strategického významu. Tieto výzvy využijú koncept a postupy nástroja pre MSP, ako aj jeho spoločné kontaktné miesto pre záujemcov a služby odborného vedenia a poradnej činnosti."
